

Autosnelweg A2

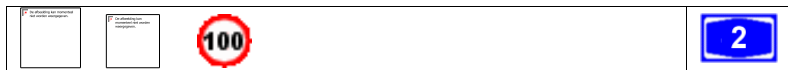
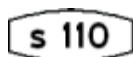
A2

Amsterdam – Maastricht

De 2 = 210 km lang.

Amsterdam - Utrecht - 's-Hertogenbosch - Eindhoven - Weert - Maastricht

N = Provincialenweg **E** = Europaweg.

Knooppunt Amstel km

31,2 100

Haarlem - Den Haag

Amersfoort - Purmerend

Amstel

- De oorspronkelijke Amstel begon bij de samenvloeiing van de Drecht en de Kromme Mijdrecht, iets ten zuiden van Uithoorn.
- Door kanalisatie en aanleg van het Amstel-Drechtkanaal is deze oorspronkelijke loop minder duidelijk zichtbaar.
- Een deel van wat oorspronkelijk de Amstel werd genoemd is nu eigenlijk onderdeel van het Amstel-Drechtkanaal.
- Dit kanaal begint bij de samenkomen van de Drecht en het Aarkanaal, iets ten noordwesten van Nieuwveen, en loopt tot aan Ouderkerk aan de Amstel waar de Bullewijk erin uitmondt.
- Vanaf daar heet het water officieel nog steeds Amstel.
- Het deel van het Aarkanaal tot de Bullewijk is 18,5 km lang, vanaf daar tot de monding meet het water 12,5 km.
- Behalve de Kromme Mijdrecht en de Bullewijk stroomt het riviertje de Waver in de Amstel, bij het zuidelijkste punt van de polder de Ronde Hoep.

Uitrit 1 km 33,2 100
Ouderkerk a/d Amstel

N522 Oudekerk a/d Amstel
Amsterdam

km 34,0 Knooppunt Holendrecht (Noord)	9	Diemen > Amersfoort	2
--	--	-------------------------------	--

De Provincie Utrecht

- De provincie Utrecht ligt precies in het midden van het land,
- De totale oppervlakte van de provincie is 1434 km²,
- Het aantal inwoners bedraagt 1,1 miljoen
- De hoofdstad en zetel van het provinciaal bestuur is Utrecht.
- Het hoogste gedeelte van de provincie bevindt zich op de Utrechtse Heuvelrug, waar op verschillende plaatsen hoogten boven NAP +50 m worden bereikt.
- Vanaf deze stuwwal helt het terrein in het oosten af naar de Gelderse Vallei, die in het noordelijke deel zelfs beneden NAP ligt.
- Naar het westen helt het eveneens af.

Uitrit. 2 AMC	s111 Amsterdam.	2
----------------------	------------------------	--

<http://www.amc.uva.nl/index.cfm?sid=2>

- Het Academisch Medisch Centrum (AMC) in Amsterdam wordt in 2008 een zelfstandig traumacentrum.
- Het AMC, dat hiervoor door de minister is aangewezen, wordt dan het elfde ziekenhuis in Nederland met de erkenning als traumacentrum.
- Sinds de aanwijzing van de tien traumacentra in 1999 is veel bereikt in het ketengericht organiseren van de traumazorg.
- Afspraken over samenwerking tussen zorgverleners hebben een landelijk goed samenhangende keten van traumazorg opgeleverd.
- Daardoor kunnen slachtoffers van een ongeval met ernstig lichamelijk letsel snel in het juiste ziekenhuis worden behandeld.
- De minister heeft voor de komende jaren in het bijzonder aandacht gevraagd voor coördinatie, onderwijs en onderzoek.
- Om kwaliteitsverbetering breder in de keten door te voeren, ziet de minister ook een sleutelrol weggelegd voor de traumacentra in het ketenoverleg acute zorg (waaronder huisartsen, verloskundigen en ziekenhuizen) in alle regio's.
- In deze coördinerende taak staat de samenwerking met de verschillende partners uit de keten centraal.

Km. 36,0 100 Knooppunt: Holendrecht (Zuid)	9	Amstelveen – Haarlem.	2

Uitrit.3 Km.38.6 Abcoude.	Abcoude.	2

Abcoude

(<http://www.abcoude.nl/read/gemeente/Cultuurnatuurrecreatie>)

- Gemeente Abcoude gelegen aan de Amstel, de Winkel en het Gein is eveneens een ideaal oord voor watersportliefhebbers

Natuurreservaat Botshol

- Het natuurreservaat Botshol is een beschermd vogelbroedgebied van watergangen en rietlanden, waarvan de bezoeker buiten de broedperiode slechts per roeiboot de schoonheid kan aanschouwen.
- Onder meer deze unieke natuurschatten maken dat Abcoude nadrukkelijk heeft gekozen om deel uit te maken van het Groene Hart.
- Bescherming door middel van water is het idee achter de Stelling van Amsterdam, een militair verdedigingsmiddel.
- In de negentiende eeuw is rondom Amsterdam een kring van forten en inundatiegebieden aangelegd.
- Het fort Abcoude was het eerste fort van deze stelling.
- Samen met onder meer de batterijen aan het Gein, die onderdeel zijn van de posten Krayenhoff in Amstelland, bezit de gemeente Abcoude militair-historisch erfgoed.
- Sinds 1996 staat de Stelling van Amsterdam op de lijst van het Werelderfgoed van UNESCO.

Uitrit 4 km 43,6 Vinkeveen	N201 Vinkeveen - Mijdercht	2
	N201 Loenen a/d Vecht - Hilversum	

Vinkeveen ± 8300 inwoners. (Veenwinning)

- Een Amsterdammer rijdt via de A2 in nog geen 25 minuten naar de Vinkeveense Plassen.
- In dit populaire recreatiegebied zijn alle vormen van watersport mogelijk, van vissen tot duiken.
- Voor de varende recreant werden in de Vinkeveense Plassen twaalf zandeilandjes aangelegd.
- De oevers zijn versterkt en ingepakt in houten beschoeiingen, maar elke storm slaat stukken land weg.
- Een aantal veeneilanden is daardoor verdwenen.
- Vaak steken de paaltjes waaraan de beschoeiing bevestigd was, nog boven het water uit.
- Veenmuseum Op Hoop Van Zegen, het museum bewaart de herinnering aan het leven van de veenmannen.
- Het kostbaarste stuk is een veensteek machine.
- De veenwinning kwam hier pas eind 19de eeuw op gang.
- In 1895 werd een revolutionaire innovatie geïntroduceerd: de veensteekmachine.
- De veenarbeiders hebben zich eerst tegen het apparaat verzet, omdat ze bang waren hun werk te verliezen.
- Het tegendeel was waar, want de machine had zo'n geweldige productie dat voor de afvoer en bewerking van het veen juist meer handarbeid nodig was.
- In de jaren '20 liep de markt voor turf langzaam terug door de opkomst van steenkool.
- Tijdens de oorlog groeide de vraag nog even sterk.
- Amsterdammers haalden op de fiets brandstof in Vinkeveen.
- Na 1945 is de turfwinning op beperkte schaal doorgegaan.
- De belangrijkste afnemers waren de kwekers in Aalsmeer en Boskoop.
- In 1977 werden de allerlaatste turven naar boven gebaggerd.
- Toen liep na 99 jaar de concessie af.

Kasteel Ruwiel

- Het kasteel ligt iets ten zuiden van Nieuwer ter Aa, gemeente Breukelen
- Mogelijk is het huis al in 1226 gebouwd.
- Gijsbrecht van Ruwiel is waarschijnlijk de bouwer van het kasteel.
- De naam Ruwiel komt pas betrekkelijk laar in de bronnen voor.
- Dat kan twee oorzaken hebben: Ruwiel bestond vóór 1200 nog niet of de desbetreffende archiefstukken zijn verloren gegaan.

Uitrit 5 Breukelen km 49,3

N401 Kockengen

Breukelen

Breukelen ± 13.500 inwoners.

- Wie over het Zandpad langs de rechteroever van de Vecht Breukelen binnenkomt, kan de 'Brooklyn bridge' niet missen.
- Deze - onofficiële - naam herinnert aan de Westindische Compagnie die in 1625 de nederzetting Breukelen stichtte, later verengelt tot 'Brooklyn'.
- Het is een prachtig punt in het dorp: de ophaalbrug, het brugwachtershuisje, de overhangende bomen, de smalle Brugstraat, de toren van de r.k. kerk.
- De welvaart begon met de komst van rijke Amsterdammers die er vorstelijke huizen bouwden met langs het water staande theekoepels.

Kasteel Nijenrode

- Is van oorsprong een versterkte woontoren, gebouwd op de plaats van de huidige donjon.
- Het kasteel is twee keer verwoest, in 1511 en in 1672. Johan Ortt en zijn vrouw Anna Pergens kochten het kasteel in 1673 en bouwen het opnieuw op.
- Nu is het in gebruik als Universiteit voor Bedrijfskunde.
- Ten zuiden van Breukelen liggen twee kastelen langs de Vecht: Oudaen en Nijenrode.
- Ze zijn evenals Gunterstein voortgekomen uit een wacht strijd tussen Hollandse graven en de bisschoppen van Utrecht.

Tankstation Haarrijn km 52,6

2

Uitrit.6 Km.56.2 Ring Utrecht- Noord	N230 Maarsenbroek –Hilversum -Utrecht	2
---	--	---

Na deze uitrit zien we aan de rechterzijde in de geluidsafscherming het autobedrijf Hessing (informatie van de Website)

Hessing: al meer dan 75 jaar een begrip

- In 1929 startten de gebroeders Hessing in Nederlands Indië Hessing & Co's Automobielfabriek. 6 jaar later.
- in 1935, richtte Arie Hessing (10-08-1913 + 15-03-1993) het bedrijf in Utrecht op.
- Het bedrijf was een echt familiebedrijf.
- Vader Arie Hessing, zijn vrouw en hun acht zonen en twee dochters werkten allen in het bedrijf.
- Zij hebben Hessing gemaakt tot wat u nu kent: een uniek en exclusief bedrijf in de meest luxe en kwalitatief hoogwaardige automobielen.
- De geschiedenis van het bedrijf is zeer bewogen en altijd lag de nadruk op exclusieve automobielen, met een specialisme in de Amerikaanse modellen en onderdelen.
- In eerste instantie werden voornamelijk occasions verkocht, maar steeds vaker kwamen daar ook nieuwe auto's bij.
- Met name Amerikaanse modellen van Ford, Chrysler en General Motors en automobielen uit het luxe segment
- Als autoretailers van het eerste uur doen wij dat nu op een ultramoderne manier, vanuit een even herkenbaar als representatief pand, in de geluidswal pal aan de A2 te Utrecht ter hoogte van de afslag Maarssen.
- Een plek die het begrip "zichtlocatie" een nieuwe betekenis geeft en waar u als gewaardeerde relatie van Hessing een team van specialisten en geavanceerde apparatuur aantreft.
- Want waar het ook om gaat – of dat nu een nieuwe Bentley, Bugatti, Lamborghini, Lotus, Maserati of Rolls-Royce is, dan wel één van de gebruikte executive cars – elke klant en elke auto is voor Hessing even belangrijk en verdient daarom een 'passende' omgeving.

Uitrit. 7 Km.59.8 Oog In A	N407 Vleuten	
	Utrecht	

Marco van Basten Sportpark geopend

- Op 9 april 2005 is in de wijk het Marco van Basten Sportpark geopend.
- Dat gebeurde door Marco van Basten zelf en de Utrechtse wethouder Spekman.
- Het sportpark staat vlakbij het geboortehuis van de voormalig sterspeler en huidige bondscoach.
- Oog in Al, een unieke monumentale en groene wijk aan de westkant van Utrecht.
- Een wijk die de bewoners aan het hart gaat, zo blijkt uit het rijke sociale leven en de talrijke wijkactiviteiten.

Maarsen

- Het Nederlands Drogisterij Museum te Maarssen is uniek in de wereld.
- Het bezit tienduizenden artikelen uit de rijke historie van de Nederlandse drogisterijbranche.
- In het museum staan ongeveer 150 gapers.
- Deze zijn van oudsher het symbool van de drogisterij.
- Als blikvanger hangt in het museum de grootste gaper ter wereld.
- Hij is ongeveer 2 meter hoog.
- Het museum is gevestigd in het voormalig koetshuis van Goudestein, het gemeentehuis van Maarssen.

Uitrit. 8 Km.62.1 Utrecht-Centrum. 100	N198 Vleuten	2
	Utrecht	

Utrecht

- De hoofdstad van de provincie Utrecht is uiteraard Utrecht
 - De oppervlakte van bedraagt 92, 01 km,
 - Utrecht heeft ongeveer 235 000 inwoners.
 - Een stad van ruim 1200 jaar oud. I
- Een stad met studenten, kunstenaars, ondernemers, bewoners en bezoekers.

Gelegen aan de Waterlinie

- In 1585 ontstaan na een nederlaag tegen de Spaanse troepen!
- In 1692 werd het plan weer opgevat.
- Het traject liep van Muiden, Krimpenerwaard, de vijfheerenlanden door delen van de Alblasserwaard, land van Neusden en Altena tot de rivier de Maas.
- Onder Amsterdam was de breedte ongeveer 25 km.
- Bij Schoonhoven meer dan 40km.
- Tussen Neusden en Gorinchem 15 km.
- De gehele linie kon met relatief weinig soldaten worden verdedigd.
- Zo werd het gebied van inundatie in 1740 tot vóór Woerden uitgebreid en aldaar met forten versterkt.
- In 1787 werd de grens van het inundatiegebied tussen Ameide en Gorinchem naar het oosten verlegd en liep hij voortaan vanaf de Lek bij Culemborg langs de Diefdijk naar de Linge bij Asperen en via dat riviertje naar Gorinchem.

Km.63.1 100 Knooppunt: Ouderijn.	12	E30 Arnhem – Amersfoort	2
	12	E30 Rotterdam – Gouda - Den Haag	

  Tankstation IJsselstein 	
--	---

IJsselstein

- Rechts van de A2 ligt de stad IJsselstein met de grote zendmast en het stadsgedeelte IJsselstein-Zuid/Zenderpark.
- In de stad zelf is veel groen te vinden.
- Zoals in het centrum het fraaie Kronenburgplantsoen, dat in de 19de eeuw is aangelegd op de plaats van de gesloopte stadswallen.
- Het Oude Raadhuis staat midden in het centrum, dat in de stijl van de Hollandse renaissance is gebouwd.
- Willem van Oranje gaf er in 1560 opdracht toe.
- Ook de nieuwbouwwijken rond het centrum kennen veel groenvoorzieningen.
- Parkjes, plantsoentjes en speelweiden wisselen elkaar af.
- In enkele wijken leiden oude boomgaarden een nieuw leven als wijkpark (bijvoorbeeld in IJsselveld-West) IJsselstein ontwikkeld zich de laatste jaren in een snel tempo.
- In IJsselstein-Zuid/Zenderpark zijn sinds 1996 ruim 4.000 huizen gebouwd.
- Het aantal inwoners stijgt daardoor tot rond de 34.000.
- Nieuwe bedrijventerreinen zijn in ontwikkeling, oude staan op het programma voor een grondige opknapbeurt.

Uitrit 9 km 68,4 Nieuwegein. 	N210 IJsselstein/Schoonhoven	
	Nieuwegein	

Nieuwegein

- Het is met ± 61.234 inwoners na Utrecht zelf de grootste gemeente van de agglomeratie Utrecht.
- Nieuwegein is ontstaan op 1 juli 1971 na samenvoeging van de vroegere gemeenten Jutphaas en Vreeswijk.
- Nabij Nieuwegein, een groeikern met Kasteel Rijn-huizen en Huis Oudegein, staat de Oudegeinse Poldermolen, een wipmolen uit 1640.
- Aardig in Vreeswijk is de omgeving van de Oude Sluis.

Het kasteel Rijnhuizen

- Het kasteel Rijnhuizen dateert uit ongeveer 1200 en was oorspronkelijk een houten versterkte vesting, die rond ± 1400 vervangen is door twee aan elkaar gemetselde versterkte woningen van ongeveer $6 \times 6 \text{ m}^2$.
- Het kasteel is meerdere malen verwoest en beschadigd geweest en is in de huidige vorm in 1640 herbouwd door de Heer Reinoud van Tuyll van Serooskerke.
- In 1655 is het in handen gekomen van de familie De Geer en het is steeds particulier bezit gebleven tot de Stichting FOM het kasteel heeft aangekocht in 1958.
- Kasteel en koetshuizen zijn in 1959 gerestaureerd en in de loop der jaren is op het 11 ha grote terrein een laboratoriumcomplex gebouwd met een totaal vloeroppervlak van bijna 6500 m^2 .
- De plaats en de hoogte van de laboratoria zijn zo gekozen dat het aanzicht van het landgoed vanaf de oude dorpskern zo weinig mogelijk is gewijzigd.

Uitrit.10 Km. 70.9 Nieuwegein-Zuid 	Lopikkerkapel. Nieuwegein.	2
---	---	--

Lopik ± 13.000 inwoners.

- De gemeente Lopik omvat bijna de helft van de Lopikerwaard en bestaat uit de kernen Lopik, Uitweg, Jaarsveld, Cabauw, Benschop en Polsbroek.
- Deze supergemeente kwam in 1989 tot stand bij een gemeentelijke herindeling.
- De kleine kernen zijn interessanter dan de hoofdplaats Lopik.
- Jaarsveld is een dorp aan de voet van de Lekdijk, dat uit slechts enkele tientallen huizen bestaat.
- Op de dijk staat het Waterschapshuis in neorenaissancestijl (1903).
- In dit huis woonde de hoofdpersoon uit het boek Het Wassende Water van Herman de Man.

Links van de A2 zien we de brug Jan Blankenbrug

- De eerste brug, de Jan Blankenbrug, was gereed in 1949.
- Medio 2006 zijn de tweede en derde brug gereed gekomen.
- De twee nieuwe bruggen waren nodig om de huidige verkeersstroom te kunnen verwerken.
- De Lekbrug bij Vianen was een berucht punt in de file top-10.
- De hoofdo overspanning van de nieuwe brug is 153 meter lang en is 29 meter breed.
- De totale lengte van de brug is 532 meter.

De Lek

- De Lek is een Nederlandse rivier die vanaf Wijk bij Duurstede de voortzetting vormt van de Nederrijn en zich bij Kinderdijk verenigt met de Noord: als Nieuwe Maas zet de rivier zich in westelijke richting voort.
- De lengte bedraagt 62 kilometer.
- De Lek is een oude zijarm van de Rijn die, sinds de route via de Kromme Rijn en de Oude Rijn door verzanding zijn betekenis verloor en werd afgedamd, de hoofdstroom is geworden.
- De Lek vormt tot even voor Vianen de provinciegrens tussen Utrecht en Gelderland, doorkruist bij Vianen Utrechts gebied, vormt dan tot even voor Schoonhoven de Utrechts-Zuid-Hollandse grens, en loopt tenslotte geheel over Zuid-Hollands grondgebied.

Uitrit 11 Vianen km 72,3

Vianen ± 19.350 inwoners.

- De vrije Heerlijkheid Vianen werd van 1419 tot 1679 bestuurd door de heren Van Brederode, die niet onderworpen waren aan het gezag van Holland.
- Vianen groeide uit tot een vrijplaats voor personen die elders vervolgd werden door autoriteiten of schuldeisers.
- Handelaren die failliet gingen, weken vaak uit naar Vianen.

De uitdrukking 'naar Vianen gaan' betekende in de 17de eeuw bankroet gaan of te gronde gaan.

Wat is de Limes ?

- De Limes is de grens van het Romeinse Rijk die dwars door Nederland, langs de zuidoever van de Rijn liep.

Romeinen

- De grens loopt van Xanten in Duitsland naar Katwijk in Nederland en volgt de toenmalige loop van de Rijn die in de eerste eeuwen van onze jaartelling de noordgrens vormde van het Romeinse Rijk.
- Omstreeks 51 voor Christus werd Nederland bezet door Romeinse legers onder Julius Caesar.
- Nederland tot de Rijn was vanaf dat jaar Romeins, al ontbrak een grote bezettingsmacht.
- Omstreeks 50 voor Christus werd langs de Rijn een reeks grensposten gebouwd, de Limes.
- In het gebied waar eens de grens lag zijn nog vele Romeinse sporen te vinden: zo zijn in en rond Nijmegen Romeinse restanten en wegen nog aan te wijzen,
- Is de oude kerk van Elst gebouwd op de resten van een Romeinse tempel, in de toren van.
- De kerk van Dodewaard een Romeinse grafsteen te zien.
- Liggen onder het Utrechtse Domplein de resten van een Romeins legerkamp.

Km. 73.9 Knooppunt: Everdingen	2	27 Gorinchem – Breda.	2
	27	27 Utrecht – Hilversum.	

Uitrit 12 Everdingen km 79,4	N484	2
	Leerdam/Schoonrewoerd	
	N483 Everdingen	

Everdingen

- De naam Everdingen is al in 1284 bekend, wanneer de grootgrondbezitters uit de buurt door de heer van Everdingen worden uitgenodigd om samen te komen en afspraken te maken over de afwatering van het veen en het dijkonderhoud.
- Heden ten dage is Everdingen vooral bekend van de verkeersinformatie omdat het gelijknamige verkeersknooppunt (en knelpunt) wat gevormd wordt door de kruising van de rijkswegen A2 en A27 ten westen van de plaats Everdingen te vinden is.

Leerdam ± 20.125 inwoners.

- Leerdam is de glashoofdstad van Nederland.
- De historie van deze bedrijfstak gaat terug tot de 18de eeuw toen de eerste glasblazers zich hier vestigden, onder meer afkomstig uit Duitsland.
- Ze kwamen naar Leerdam, omdat de belastingen er lager waren dan in andere steden.
- Tot ver in de 19de eeuw bliezen en persten zij in ambachtelijke werkplaatsen flessen, karaffen en glazen.
- De handmatige fabricage maakte later plaats voor mechanische productie.
- De Linge was de aan- en afvoerweg voor de grondstoffen en de eindproducten.
- De NV Koninklijke Nederlandse Glasfabriek Leerdam (over de grens: Royal Leerdam) werd in 1878 opgericht en groeide uit tot de Nederlandse glasfabriek.
- De onderneming bestaat nog altijd, maar maakt nu onderdeel uit van een Frans concern.

Uitrit.13 Km.81.2
Culemborg.

N320 Culemborg

2

Culemborg

- In het weidse rivierenlandschap van de Lek ligt het voormalige vestingstadje Culemborg, dat uit zijn bewogen verleden nog veel oud stedenschoon bewaard heeft.
- De stad werd ommuurd en omgracht en deze singelgracht is nog aanwezig.
- In de grotendeels ingebouwde toren bevinden zich 47 klokken.
- Carillon- en orgelbespelingen zijn er in juli en augustus.
- Het Stadhuis aan de Markt is een mooi voorbeeld van laatgotische bouwstijl.
- Het gebouw uit 1534 heeft gebrandschilderde ramen.
- In het voormalige Elisabeth Weeshuis is thans een museum met een collectie zilver, aardewerk en o.a. schilderijen ondergebracht.
- De Binnenpoort aan de zuidzijde van de Markt is de enig overgebleven stadspoort uit de 14de eeuw.

  Bisde km 83,3	Lingehorst km 83,7 	
--	---	---

Uitrit 14 Beesd km 84,5	Beesd	
	Asch	

Beesd

- In Beesd aan het riviertje de Linge biedt het recreatiecentrum veel strandvermaak.
- Roeiboten en waterfietsen zijn te huur en voor de kinderen is er ook een speeltuin.
- Op de 2de vrijdag in juni vindt de jaarmarkt plaats.
- Molen De Vrijheid, een ronde stenen grondzeiler, stamt uit de 18de eeuw.

Uitrit 15 Geldermalsen km 87,9	N327 Gellicum/Leerdam	
	N327 Geldermalsen	

Geldermalsen

- Telt ruim 26.000 inwoners en zo'n 10.000 hectare.
- Toch heeft onze gemeente de planmatige dynamiek van een middelgrote stad.
- Niet de landelijke beheergemeente die je misschien zou verwachten, maar een gemeente die actief is met tal van interessante projecten op een erg breed terrein.
- De Linge, een rijk stuk natuur in het landschap, kronkelt voor een groot gedeelte door de gemeente Geldermalsen. Rijn en Waal zijn door mensenhanden aangetast, vervuild en dragen de lasten van de welvaartsmaatschappij.
- De Linge is echter grotendeels gebleven wat ze was, geen kanaal met zware oeverbescherming, maar een natuurlijk riviertje.
- Daarom vormt de Linge met zijn oevers, uiterwaarden, rietkragen, moerassen, grienden, wielen en wilgenbossen eigenlijk één groot waardevol natuurgebied.

Km.89.7 Knooppunt: Deil.		 Rotterdam –	
		Gorichem.	
		 Arnhem – Nijmegen.	

Uitrit 16 Waardenburg km 93,5	N830	2
	N830	

Waardenburg

- Ligt direct langs de A2 en aan de zuidkant grenst het aan de Waal.
- Waardenburg, vroeger Hiern genoemd, heeft zijn naam ontleend aan het kasteel van die naam.
- Het is een zeldzaamheid, dat van een oud kasteel de stichtingsdatum bekend is. Met "de Waardenburg" is dat het geval.
- In 1265 gaf graaf Otto II van Gelre Hiern, Neerijnen en Opijnen aan Rudolf de Cock, ridder, die daartegenover zijn bezittingen in Rhenoy afstond.
- Toen deze Rudolf Hiern in leen had gekregen, wilde hij er zich ook vestigen.
- Hij vroeg dus aan zijn leenheer, graaf Otto, toestemming om een woning te mogen bouwen.

A2 Martinus Nijhofbrug (Waalbrug Zaltbommel)

- De Waalbrug bij Zaltbommel was jarenlang een berucht knelpunt in rijksweg A2.
- De oude brug had slechts 1 rijbaan met 4 zeer smalle rijstroken, zonder scheiding tussen de rijrichtingen.
- In de 90'er jaren kwam de nieuwe Waalbrug gereed, een tuibrug die genoemd is naar de dichter Martinus Nijhof.
- De oude brug ligt nog altijd op haar plek, maar is niet meer voor verkeer opengesteld.

Uitrit 17 Zaltbommel km 102,3	N322 Zaltbommel/Brakel	2
	N322 Rossum	

Zaltbommel

- Aan de periode van het Hanzeverbond herinneren nog de vele fraaie historische gebouwen. de grachten en de befaamde Grote of St. Maartenskerk uit 1300.
- Met zijn indrukwekkend hoog boven de stad uitrijzende St. Maartenstoren is deze kerk de trots van de Bommelaren.
- Groepen kunnen de kerk met de fraaie muur- en gewelfschilderingen bezichtigen.

Bommelse brug blijft nog overeind

Van een verslaggever van het Brabands Dagblad

- Zaterdag 9 september 2006 - Rijkswaterstaat mag de oude brug over de Waal bij Zaltbommel voorlopig niet slopen.
- Dat is de uitkomst van een kort geding, dat was aangespannen door de Stichting Boogbrug Vianen.
- De oude brug over de Waal bij Zaltbommel valt nog niet onder de slopershamer. Rijkswaterstaat mag voorlopig nog niet slopen, dat is de uitkomst van een kort geding dat de Stichting Boogbrug Vianen heeft aangespannen.
- De stichting zet zich in voor het behoud van de historische brug.
- Volgens de Haagse rechter moet een voorzieningenrechter eerst een definitief oordeel geven over een besluit van de staatssecretaris van OCW.
- De staatssecretaris besloot op 1 juli om twaalf Nederlandse bruggen van rond 1930, waaronder die van Zaltbommel, niet aan te wijzen als één rijksmonument.
- De stichting had die status aangevraagd en maakte bezwaar tegen de negatieve beslissing van OCW.

Brabant

- Noord-Brabant is een provincie in het zuiden van Nederland.
- Ze grenst aan de Nederlandse provincies Limburg, Gelderland, Zuid-Holland en Zeeland en aan de Belgische provincies Antwerpen en Limburg.
- Belangrijkste steden in Noord-Brabant zijn na de hoofdstad 's-Hertogenbosch ook Eindhoven (5de stad van Nederland), Tilburg (6de stad van Nederland), Breda, Oss, Helmond, Waalwijk, Oosterhout, Bergen op Zoom en tevens Roosendaal.
- Al deze steden zijn ook toonaangevend geweest in de ontwikkeling van de Nederlandse industrie, en bevinden zich tevens in de "Brabantse Stedenrij" een combinatie van de Brabantse steden tezamen met randgemeenten.
- In het gebied liggen onder meer de kleinere steden en plaatsen Waalwijk, Boxtel, Vught, Geldrop, Etten-Leur, Uden, Veghel en Veldhoven.
- Natuurlijk schoon vindt men vooral in de Kempen (gebied).

De Brabantse langgevel boerderij

- Wat waren ze mooi, zo geworteld in de aarde, die echte oude Brabantse boerderijen zoals Van Gogh ze nog veel heeft gezien en getekend.
- Langgerekte lage gebouwen, een organisch gegroeid geheel van verbouwingen en aanbouwsels, de dikke rietkap meegolvend als de soepele pels van een sluipend dier.
- Slechts hier en daar vinden we nog zo'n oud exemplaar.
- De meeste 'monumentale' boerderijen van tegenwoordig zijn veel stijver, stammen goeddeels van na 1850, toen het type van de bekende Brabantse langgevel boerderij zich al volledig had uitgekristalliseerd.
- Een ontwikkeling die begon bij het middeleeuwse haltehuis.

   De Lucht – West	De Lucht – Oost 2
---	--

Uitrit 18 Hedel km 105,2	Ammerzoden (Kras Reizen)	2
	Hedel	

Hedel (Hèl in de volksmond)

- Gelegen aan de Maas, het dorp telt ± 4610 inwoners.
- Sinds 1 januari 1999 behoort het tot de gemeente Maasdriel.
- Tot het dorp behoort ook de buurtschap Californië. Californië is een klein buurtschap aan de N831 in de gemeente Maasdriel.
- De buurtschap ligt direct voor Ammerzoden, maar behoort tot Hedel.
- In Californië was vroeger een herberg met de gelijknamige naam.
- Waarom het buurtschap zo heet is niet bekend, waarschijnlijk omdat het archief van Ammerzoden de Tweede Wereldoorlog niet overleefd heeft.

Uitrit 19 Kerkdriel km 107,1	Kerkdriel	2
	Velddriel	

Kerkdriel ± 7085 inwoners

- Het behoort tot de gemeente Maasdriel en is tevens de hoofdplaats van de gemeente.
- De eerste vermelding van het dorp stamt uit 815/816 ('Driela').
- De naam is bestaat uit twee woorden 'drie' & 'lo'.
- Het 1e deel verwijst naar de 3 woonkernen (Kerkdriel, Velddriel & Hoenzadriel) of een driesprong en het 2de deel van de naam naar een loofbos op een oeverwal.
- Een mooi plekje in Kerkdriel is het Mgr. Zwijsenplein in het centrum.
- Hier is de wekelijkse markt en een leuk uitgaancentrum.
- En in juli is er een plaatselijke kermis en de jaarmarkt.
- Aan het plein is ook het voormalig gemeentehuis (1888) te vinden, ontworpen door architect Derk Semmelink.

  De Rooien km 108,5	Zwartehof km 109,0 2
---	--

Knooppunt Empel km 111,8 	A59 /58 's Hertogenbosch - Waalwijk	2
---	--	--

Wat is de Tempel van Empel?

De Tempel van Empel.

- Werd in 1986 ontdekt in het Noord-Brabantse plaatsje Empel.
- Een amateur-archeoloog trof op een akker de overblijfselen van een 2000 jaar oude Bataafse tempel aan.
- Er werden onder meer vele metalen voorwerpen, mantelspelden en munten aangetroffen.

Bataven

- De Tempel van Empel was een klein gebouw van 10 bij 10 meter, gelegen op een verhoging met zuilen eromheen.
- Daar weer omheen was een muurtje.
- In de derde eeuw na Christus brandde het heiligdom af en een eeuw later werd de tempel helemaal afgebroken.
- De stenen werden gebruikt voor een vestiging in Kessel.
- Het heiligdom in Empel vertoont met het gebruik van steen duidelijk Romeinse invloeden.
- Oorspronkelijk vereerden de Bataven de Goden in bossen of bij rivieren.
- Ze aanbaden dan heilige bomen, vuren of totems.
- In Oss en Hoogeloon zijn kleine terreinen aangetroffen waar de Bataven op deze oude wijze hun goden vereerden.

Uitrit 20 Rosmalen km 113,2 	's Hertogenbosch Rosmalen	2
--	--------------------------------------	--

Rosmalen

Autodome: de historie <http://www.autotronevenementen.nl/>

- De oprichter van Autotron, Max Lips, kocht in 1958 voor zijn zonen een Renault uit 1914 om aan te sleutelen en zo meer inzicht te krijgen in de techniek.
- Dit was de eerste aanzet voor meerdere aankopen.
- De auto's stonden in een kas in zijn tuin in Drunen. Vrienden van de familie, waaronder Anton Pieck, brachten hem op het idee een gebouw voor de auto's te bouwen en dit open te stellen voor een ieder die interesse had in oude auto's.
- De collectie groeide uit tot een overzicht van meer dan 115 jaar automobielhistorie en bevat auto's waar er nog maar enkele van op de wereld zijn.
- Autotron Themapark Vervoer, het voormalige Autotron uit Drunen, is gelegen in een fraai aangelegd park bij de rijksweg nr. 50.
- Behalve een grote collectie antieke auto's en vliegtuigen, en een verkeerstuin is er een vijver met daarin het Hollandpaviljoen.
- In Autotron Rosmalen wordt 115 jaar automobielhistorie gepresenteerd.
- Daarnaast is er een kijk op verschillende facetten van de automotive-industrie.
- En terwijl de autoliefhebber zich binnen vermaakt bij de verschillende modellen, halen de kinderen buiten hun rijbewijs in het Autopretpark door met goed resultaat het parcours van bv. de Ferraribaar of BigWheels af te leggen.

Uitrit km 115,3 Knooppunt: Hintham km 115,3	50	Rosmalen/Oss/Arnhem	2
--	---	----------------------------	--

Den Bosch ± 92.000 inwoners.

- Den Bosch is de enige stad in Oostelijk Brabant waar je de Middeleeuwen nog ruikt.
- Het heeft de oudste stadsrechten van Nederland en bezit als enige een heuse gotische kathedraal.
- Het is een groene stad, de enige stad waar de wei- en broeklanden als vanouds tot aan de voet van de middeleeuwse stadsmuren reiken.
- En het is een blauwe stad, zeker nu waterlopen van de Binnendieze in ere zijn hersteld.
- Een stad vol superlatieven dus, maar geen verwaande stad daartoe hebben de laatste twee eeuwen weinig aanleiding gegeven.
- Den Bosch werd ingehaald en overvleugeld door de 'nieuwe' industriesteden op de arme Kempense zandgronden.
- Formeel bleef de stad het centrum van de provinciale macht, maar het zijn allang niet meer de Bossche heren die de dienst uitmaken.

Sint Jan

- Een echte kathedraal, een juweel van gotiek, groots van opzet als geen ander bedehuis in ons land.
- Met zijn opvallende eenheid in stijl en maatvoering lijkt deze kerk 'aus einem Guss' gebouwd te zijn, en dat terwijl de bouwgeschiedenis van de late 14de tot in de 16de eeuw reikt.
- Ca. 1380-1425: bouw van het koor met de fraaie krans van zeven straalkapellen onder leiding van Willem van Kessel, tevens bouwmeester van de Luikse Lambertuskerk.
- 15de eeuw: transepten, viering en de twee oostelijkste traveeën van de zijbeuken van het schip.
- Het noordertransept is het oudste, mogelijk was hier Willem van Boelre bij betrokken, korte tijd tevens bouwmeester van de Utrechtse Dom; het zuidertransept verradt de hand van de Leuvense stadsbouwmeester Duhamel, eind 15de en begin 16de eeuw volop betrokken bij de voltooiing van de Sint Jan.

Uitrit 21 Veghel km 116,9 	's Hertogenbosch	
	N279 Veghel / Helmond	

Veghel

- Veghel is een gemeente in de provincie Noord-Brabant, gelegen in de Meierij van 's-Hertogenbosch.
- In 1994 is de gemeente Veghel samengevoegd met de gemeente Erp onder behoud van de naam Veghel.
- De hoofdplaats van de gemeente is Veghel.
- Veghel is officieel sinds 1310 een gemeente, toen de inwoners van Hertog Jan II van Brabant het recht kregen tot het gebruik van de gemeentegronden.
- Erp, daarentegen, ontstond als gemeente een decennium eerder.
- Haar inwoners verkregen het recht op het gebruik van gemeentegrond in 1300 van Hertog Jan I van Brabant.

Uitrit 22 St. Michielsgestel km 118,8 	's Hertogenbosch	
	N617 St. Michielsgestel/Schijndel	

Sint Michielsgestel

- Sint Michielsgestel is oud-van oorsprong een nederzetting uit de Frankische Tijd (ca. 700).
- Die samen met het zuidelijker gelegen Gemonde tot de 'hoge heerlijkheid Herlaer' behoorde.
- Binnen het gebied van deze heerlijkheid hadden de kasteelheren van Herlaer bestuur, wetgeving, lage en hoge rechtspraak in handen.
- Die macht hebben zij lang weten te vast te houden, tegen de Brabantse hertogen in.

Uitrit km 119,0 Knooppunt: Vught	 	N65 's Hertogenbosch / Vught Tilburg	

De A2 van 's-Hertogenbosch naar Eindhoven

- Op de A2 tussen 's-Hertogenbosch en Eindhoven neemt het verkeer in snel tempo toe.
- Daardoor valt het niet mee om de route filevrij te houden.
- Om de extra drukte op te vangen is het plan om vanaf 2008 spitsstroken open te stellen. Deze breiden de snelweg uit van twee naar drie rijstroken.
- De spitsstroken bieden echter geen structurele oplossing voor de toekomst.
- Rijkswaterstaat beraadt zich nog over meerdere opties voor de lange termijn.

**Uitrit 23 Ring om Den Bosch km
121,5**

N65 Vught/Tilburg

2

Waarom staan er wildemannen in het wapen van Den Bosch?

- De oudst bekende afbeelding van twee wildemannen als schilddragers van het Bossche wapen dateert uit 1511.
- Wildemannen werden in die tijd in verband gebracht met een leven in de bossen. Vandaar dus het verband met Den Bosch.

Symboliek

- Wildemannen waren in de verbeelding van de middeleeuwse stedeling baardig en algeheel behaard.
- Verder waren ze slecht gekleed en getooid met een knuppel en bladerkrans.
- Deze woeste bosbewoners waren populaire verschijningen bij bruiloften en processies. Herbergen heten daarom nog wel eens 'De wildeman'.
- De wildemannen genoten hun grootste populariteit tussen de twaalfde en veertiende eeuw.
- Momenteel stelt men zich bij de term wildeman vooral het type van de lianenacrobaat Tarzan voor of eventueel een bodybuilder van het soort Arnold Schwarzenegger.
- Ook bestaat er tegenwoordig wel een associatie met slecht geklede baardige zwervers, die soms - eufemistisch - stadsnomaden worden genoemd.

Uitrit 24 Vught km 122,5	Vught	2
	St. Michelsgestel	

Vught ± 24000 inwoners.

- Vught is al sinds de late Middeleeuwen in trek bij voorname Bosschenaren, zij bouwden er zich slotjes en landhuizen; rond 1800 lieten zij op de Vughtse Hei bosrijke landgoederen aanleggen.
- Het westelijk deel van de hei kreeg een militaire functie toen Willem II er in 1847 een legerplaats stichtte en acht lunetten liet bouwen.
- In de late 19de eeuw kwamen veel landgoederen in handen van katholieke instellingen, dorp en omgeving geraakten daarmee in rijk roomse sferen.
- De 20ste eeuw stond vooral in het teken van de uitdijende villawijken.
- In de Tweede Wereldoorlog werd Vught bekend als de plaats van het Duitse concentratiekamp.

Kamp Vught: stille getuige van de oorlog.

- Vorig najaar is het Nationaal Monument Kamp Vught vernieuwd en gerenoveerd.
- Het museum houdt op een klein deel van het voormalige concentratiekamp dat de nazi's in januari 1943 openden op de Vughtse hei, de herinnering levend aan de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog.
- Een groot deel van het kamp is nog in oorspronkelijke staat en in gebruik als militaire kazerne, als gevangenis voor zowel zware delinquenten (EBI) als jeugdige criminelen (PI Nieuw Vosseveld) en als woonoord voor Molukkers.
- Het Nationaal Monument werd in 1990 in gebruik genomen door koningin Beatrix, nadat een in 1986 gevormde stichting mede onder aanvoering van de huidige directeur, Vughtenaar Jeroen van den Eijnde zich had beijverd voor een herinneringsplek op deze locatie.
- Het 'Konzentrationslager Herzogenbusch' was het enige concentratiekamp van de Duitse SS in Nederland en was ruim anderhalf jaar in gebruik

Uitrit 25 Boxtel – Noord km 138,4	Best	2
	St. Oedenrode	

Boxtel ± 25.000 inwoners.

- Sinds de late Middeleeuwen is Boxtel een religieus centrum van betekenis.
- Het begon allemaal met het wonder van het Heilig Bloed, dat hier in 1380 zou hebben plaatsgegrepen.
- Een priester die wat miswijn op het altaarkleed had gemorst, kreeg - o wonder - de vlek er niet uit.
- Een levendige bedevaart ontwikkelde zich, in 1480 werd begonnen met de bouw van de **Sint Petruskerk**, een ruim bemeten laat-gotische kruisbasiliek.
- Onder de toren bevindt zich een prachtige hal, het oudste deel van de kerk.

Uitrit 26 Boxtel km 131,9	Eindhoven	2
	Best	

Omgeving van Boxtel

- Tussen Boxtel en Schijndel ligt het natuurreservaat **De Geelders**, waar eikenhakhoutbosjes (in de 18de eeuw aangeplant voor de leerlooierijen van Sint Oedenrode) worden afgewisseld door beuken en naaldhout, terwijl de randen van het bos worden afgeschermd door peppelrijen.
- **Liempde** geniet terecht de status van beschermd dorpsgezicht.
- Het gaat hierom een betrekkelijk jong dorp, Liempde, met daaromheen vier oude buurtschappen, Berg, Vrilkhoven, Hezelaar en Kasteren, gegroepeerd rond een opmerkelijk uitgestrekt en open akkercomplex.
- Berg is waarschijnlijk het oudst, daar stond ook de St. Janskapel, begin 17de eeuw verheven tot parochiekerk.
- Anders dan in veel Brabantse dorpen hield men de nieuwbouw zeer binnen de perken, zodat de ligging temidden van de akkers goeddeels intact bleef en de akkers zelf nog goed herkenbaar zijn.
- De grootste akkers liggen ten zuiden van de bebouwde kom: **Vrilkhovensche Akkers** en **Hezelaarse Akkers**.

Wildwissel
Het Groene Woud

"Het 'Duitsche spoor' door de Peel"

- Dwars door het noorden van de Peel loopt een lange rechte streep, van west naar oost.
- Hij begint in Boxtel als goederenspoor en gaat na Veghel door als een half- en onverharde weg, schampt langs de zuidrand van Uden, komt langs Mijl, kruist bij Beugen de lijn van Nijmegen naar Venlo, steekt de Maas over en vervolgt via Gennep zijn weg naar Goch en Wezel.
- Ziehier het tracé van de Noord-Brabantsch Duitsche-Spoorweg (NBDS), in 1874 aangelegd door een kleine maatschappij die de concurrentie met het machtige Staatsspoor bijna een halve eeuw heeft volgehouden.
- Een vetpot is de uitbating van de lijn nooit geworden, al zijn er tijden geweest dat dit stuk
- Peelspoor werd bereden door internationale treinen van Berlijn en Zuid-Duitsland naar Vlissingen met zijn bootverbindingen op Engeland.
- Eveneens was de lijn populair bij bedevaartgangers naar Kevelaer.
- Zo'n spoorritje was heel wat gerieflijker dan de traditonele voettocht, versterving was er in die dagen al meer dan genoeg.
- In de jaren '20 nam het Staatsspoor de failliete NBDS boedel over.
- Eén spoor werd opgebroken, het andere bleef dienst doen als goederenspoor en was in de meidagen van '40 nog goed genoeg om een Duitse pantser trein tot achter de Nederlandse linies te brengen.

   Volder km 133,7	Oolendonk km 134,5 	2
--	---	--

Uitrit 27 Best – West km 138,6	Best	2
	St. Oedenrode	

Best

- Deze Brabantse plaats wordt aan drie zijden omgeven door natuurgebieden.
- Wij noemen de Nieuwe Heide, gelegen ten oosten van de weg naar Eindhoven.
- Veel naaldhout, afgewisseld door loofhoutlanen, heide met enige vennen, picknickplaatsen, een openluchttheater, een trimbaan, twee gemarkeerde ruiterspaden en twee gemarkeerde wandelroutes.

Uitrit 28 Best km 140,6	Eindhoven	2
	Best	

Best

- Botanische tuin Odulphushof, Kerkhof-pad. bezit een grote collectie bloemen en planten in de vrije natuur.
- Het Klompenmuseum de Platijn toont werktuigen en oude machines.
- Er worden in de werkplaats nog klompen met de hand gemaakt.
- Vogel- en dierenpark de Vleut beschikt naast de dierenverzameling tevens over een speeltuin.

Uitrit km 142,6 Knooppunt: Ekkersweijer	2 A58	Eindhoven/Helmond/Veghel	2

Uitrit km km 12,9 Knooppunt: Batadorp	2 A58	Tilburg - Breda	2

Legerplaats: Oirschot. ± 11.000 inwoners.

- Een machtige kruisbasiliek met een trotse toren van zeker 60 meter hoog, dat is de laatgotische Pieterskerk van Oirschot.
- Dit fors bemeten bedehuis lijkt eerder gebouwd voor een middelgrote stad dan voor een 'gewoon' dorp.
- Maar Oirschot was in de Middeleeuwen geen gewoon dorp, maar een baandorp een marktplaats aan een doorgaande weg.
- Belangrijker was dat hier een kapittel was gevestigd, zodat het de status kreeg van een religieus en intellectueel subcentrum, een klein neefje van grote oom Den Bosch.
- Jawel, Oirschot had een eigen Latijnse school, en Oirschot was rijk.
- Niet voor niets was Oirschot een tijd hoofdplaats van het Kempenland en zetel van het invloedrijke geslacht De Merode, de 'halfheren' van Oirschot, die de macht met de Brabantse hertogen deelden -vandaar dat 'half'.
- Oirschot heeft zijn vooraanstaande positie niet kunnen handhaven.
- In de 17de eeuw verjoegen de ketters het kapittel, in de 18de eeuw liet de nieuwe straatweg naar het zuiden Oirschot links liggen, in de 19de ging ook het spoor aan de plaats voorbij.

"De Peel Raamstelling Stekelvarkens en een pantsertrein"

- Vroeger vormde het verraderlijke Peelveen een onbedoelde militaire grens, maar door verveningen en ontginningen verloor het gebied veel van haar ongenaakbaarheid.
- Reden om hier in de tweede helft van de jaren '30 een verdediging slinie aan te leggen, de Peel-Raamstelling, die in het noorden via Maas- Waal- en Betuwestelling in verbinding stond met de Grebbelinie.
- De aanleg paste in een beleid om de frontlinies meer naar het oosten te verleggen, op veiliger afstand van de 'Vesting Holland'.
- Een linie door de Peel achtte men van belang omdat verwacht kon worden dat net als in de Eerste Wereldoorlog bij een Duitse aanval de Franse verdedigingslinies in Lotharingen noordelijk omzeild zouden worden.
- Toen was het neutrale Nederland de dans ontsprongen en vond de opmars plaats door het even neutrale België.
- Aanvankelijk zou de Peel-Raamstelling een volwaardige verdedigingslinie worden.
- Toen later bleek dat in de Belgische Maasverdediging een groot gat bleef bestaan waardoor de Peel-Raamstelling van achteren kon worden aangevallen, werd volstaan met een 'vertragingsslinie' als een eerste buffer tegen de oprukkende Oosterburen.
- En zo ontstond een halfslachtig geval, zonder enige diepte, niet meer dan een enkel kanaal met een liniewal erachter en om de zoveel honderd meter een kazemat zo'n aandoenlijk betonnen doosje waar her en der stalen pinnen uitsteken, vandaar de bijnaam 'stekelvarken'.
- In de meidagen heeft de Peel-Raamstelling het niet lang gehouden.
- Dat lag niet alleen aan de magere bezetting, maar ook aan Nederlandse onachtzaamheid bij de bewaking van de spoorlijn van Goch naar Boxtel, waardoor een Duitse pantsertrein bij Mill door de linie heen kon breken en de Peel-Raamstelling in rug kon aanvallen.
- Een militaire functie heeft de stelling allang niet meer.
- Tegenwoordig vormen kanaal en dijk, volop voorzien van bosschages, een mooie lange 'groene gang' dwars door een danig verzuurde Peel.

Vanaf het zuiden volgt de stelling grofweg de waterscheiding, om ter hoogte van Mill door het dal van de Groote Beek van de Peelhorst af te dalen, het riviertje de Raam Maaswaarts volgend.

Uitrit 29 Eindhoven/Airport km 155,8 	Eindhoven	2
--	------------------	--

Eindhoven ± 191.000 inwoners.

- Eindhoven is de vijfde stad van het land en de grootste stad beneden de Moerdijk.
- 'Lichtstad' luidt nog steeds de bijnaam, al is de laatste decennia de betekenis van Philips voor stad en streek sterk afgenomen.
- Een moderne stad met weinig ouds maar met grootse toekomstplannen.
- Zonder Philips was Eindhoven natuurlijk nooit geworden wat het nu is.
- Toch stelde het stadje voor de komst van Philips al wel wat voor.
- Toen Gerard Philips in 1891 min of meer bij toeval besloot om Eindhoven als vestigingsplaats voor zijn gloeilampenfabriekje te kiezen was de stad al uit zijn nauwe grenzen gegroeid en vormde het met de omliggende gemeenten Gestel, Strijp, Stratum, Tongelre en Woensel een stedelijke nederzetting van bijna 20.000 inwoners.
- In 1920 was dit opgelopen tot bijna 50.000, waarvan slechts 6400 binnen de Eindhovense gemeentegrenzen.
- Deze merkwaardige situatie noopte tot een samenvoeging van de zes gemeenten tot één groot Eindhoven (1920).
- De annexatie werd begeleid met uitbreidingsplannen (Kook en Cuijpers 1918, Kools 1921), die in de groeiende behoefte aan woonruimte moesten voorzien en de diverse onderdelen van de chaotisch gegroeide agglomeratie beter op elkaar moesten afstemmen.

Uitrit 30 km 157,3 Eindhoven Centrum	Eindhoven 	2
---	--	--

- De Zuid-Willemsvaart (1826) liet Eindhoven links liggen, maar de stad legde op eigen kracht een verbinding aan: het Eindhovens Kanaal (1846).
- In 1866 kreeg de stad aansluiting op de Zuiderspoorweg.
- Mede dankzij deze nieuwe transportmogelijkheden kwam in de daarop volgende decennia de industrie goed op gang, waarbij werd voortgeborduurd op bedrijvigheid die al in de vorm van huisnijverheid aanwezig was: textiel en tabak.

Uitrit 31 Veldhoven km 158,7 100	Veldhoven	2
	Eindhoven	

Veldhoven

- Veldhoven is een typische stadsrandgemeente met aan de ene kant de grote stad Eindhoven, en aan de andere kant de open landelijke ruimte van De Kempen.
- Veldhoven wordt daarom ook wel de Poort van de Kempen genoemd.
- De huidige gemeente Veldhoven ontstond in 1921 door de samenvoeging van de voormalige kerkdorpen Oerle, Zeelst en Veldhoven - Meerveldhoven.
- Door de explosieve bouwactiviteiten van de naoorlogse jaren zijn deze oude dorpskernen intussen 'aaneengegroeid'.
- Het bevolkingsaantal is toegenomen van 10.000 in 1947 tot ca. 44.000 inwoners begin 2006.

Uitrit 32 Veldhoven/Zuid km 161,7 100	Veldhoven	2
	Eindhoven	

- Het landelijke karakter komt vooral tot uiting in Oerle en Zandoerle.
- Het marktveld van Zandoerle met zijn nagenoeg rechthoekige vorm, langgevelboerderijen, buurtkapel en oorlogskanon heeft een grote oudheid- en volkskundige waarde.
- De directe omgeving hiervan gaat naadloos over op het bebost buitengebied, waar paden doorheen lopen met aan weerszijden hakhout-zandwallen

Uitrit km 162,7 Knooppunt: De Hogt 100	2 67	Eersel/Antwerpen	2

Uitrit 33 Waalre km 21,6 100	N69 Waalre/Valkenswaard Eindhoven	2

- De gemeente Waalre telt 17.000 inwoners en heeft een oppervlakte van ongeveer 23.00km².
- De gemeente is ontstaan uit de oude gemeente Waalre en Aalst

Uitrit km 23 Knooppunt: Leenderheide	2 67	Eindhoven/Venlo	2

Kempenland en Eindhoven

- Arm was vroeger het Kempenland, hier lagen de armste zandgronden, hier was het 'bruine Brabant', waar de hei de einder raakte...
- Dat beeld is goed herkenbaar op kaarten van zo'n honderd jaar geleden.
- Grote vlakken hei paars met daarin opvallend veel vennen a ls blauwe inktvlekken, in de groene beekdalen een fijnmazig patroon van houtwallen en broekbosjes langs grillig kronkelende stroompjes, op de zandruggen tussen de beekdalen kleine en wat grotere akkers, gevat in kartelkragen van bosjes en boomsingels.
- Toch zijn op die kaarten ook de eerste tekenen van andere tijden al zichtbaar.
- We zien de eerste heidebebossingen en landbouwontginningen.
- Textiel- en sigarenindustrie bloeiden in die tijd -de kaart toont uitdijende dorpen, het meest pregnant rond Eindhoven.
- Het gloeilampenfabriekje van Gerard en Anton was er nog maar net.
- Weinigen die konden vermoeden dat juist dat bedrijfje de streek zou meesleuren in de maalstroom van de moderne tijd.
- Eindhoven werd de vijfde stad van het land; in brede kringen rond de stad groeiden dorpen uit tot suburbs met flinke buitenwijken.

Uitrit 34 Valkenswaard km 176,4	N396 Valkenswaard	2
	N634 Leende/Heeze	

Valkenswaard ± 29.000 inwoners.

- Varkenswaard heette het hier oorspronkelijk vanwege de levendige handel in varkens.
- Toen in de 17de eeuw de valkenjacht opkwam werd dat Valkenswaard.
- Na de valkenjacht kwam het transport: in de Franse Tijd de straatweg van Den Bosch naar Luik, in de tweede helft van de vorige eeuw het spoor.
- En in het kielzog van het transport kwam de industrie, met Willem II sigaren en Dommelsch Bier als boegbeelden.
- De markt is het hart van Valkenswaard.
- Een groot en niet onaardig plein met een opvallende plattegrond, bestaande uit een driehoekig deel en haaks daarop een rechthoekig gedeelte.

Uitrit 35 Leende km 178,4	 Alleen in de ri. Eindhoven	2
  't Haasje km 181,3	Groote Beek 	2
Uitrit 36 Maarheeze km 182,6	Soerendonk Maarheze	2

Maasdal

- De Maas in Zuid-Limburg is heel anders dan andere rivieren in Nederland.
- Je kunt er bijna nergens lekker langs fietsen.
- Dat komt omdat er nauwelijks dijken zijn.
- Weilanden, akkers en tuinen lopen door tot in het water.
- Het lijkt wel of de Maas privébezit is.
- Er is nog een verschil met de brede, traag stromende rivieren van het laagland.
- Tussen Maastricht en Stevensweert is de Maas een ongetemde rivier, die over grindbanken heen kabbelt.
- Hier en daar zijn er kleine stroomversnellingen, want vanaf de grens tot Stevensweert moet de rivier meer dan twintig meter naar beneden.
- Scheepvaart is er onmogelijk.
- Er liggen eilandjes en bij laag water kun je er op verschillende plaatsen doorheen lopen.
- De Maas (lengte 890 kilometer) ontspringt op het plateau van Langres in Noord-Frankrijk, en rept zich dan door Wallonië naar Nederland.
- Ze (de Limburgers spreken liefdevol van Moder Maas) komt bij Eijsden Nederland binnen, stevent statig door Maastricht (Maas heet ze daar), en dan krijgt ze concurrentie.
- Vanaf de Noorderbrug in Maastricht zie je een waterknooppunt.
- Links loopt de Zuid-Willemsvaart, die snel België opzoekt.
- In het midden stroomt de Maas verder, en rechts is de belangrijkste vaarweg: het Julianakanaal.

Uitrit 37 Budel km 184,9	Budel (Oad) Maarheze	2
---------------------------------	---------------------------------	--

Budel

- Budel is een dorp in de gemeente Cranendonck in de Nederlandse provincie Noord-Brabant,
- gelegen ongeveer 25 km ten zuiden van Eindhoven.
- Budel grenst aan de Belgisch-Limburgse gemeente Hamont-Achel en de Nederlands-Limburgse gemeente Weert.
- Budel heeft een gunstige ligging aan de snelweg A2.
- Bij Budel bevindt zich het vliegveld Kempen Airport.
- Lange tijd was er in Budel een Duitse legerplaats.

Limburg Algemeen

- Limburg grenst over een lengte van 195 kilometer aan Duitsland.
- De westgrens en een deel van de zuidgrens van de provincie is over een lengte van 130 kilometer tevens de grens met Vlaanderen.
- In het zuiden grenst Limburg ook aan Wallonië.
- In het noorden grenst Limburg aan de provincies Brabant en voor een klein deel aan Gelderland.
- Op het smalste punt, bij Roosteren, vormt Limburg een slechts 6 kilometer brede wig tussen de beide buurlanden waarmee door de eeuwen heen nauwe maatschappelijke en economische betrekkingen hebben bestaan.
- Op het Drielandenpunt bij Vaals raken de grenzen van Nederland, België en Duitsland elkaar.
- Limburg ligt van zuid tot noord langs de rivier de Maas, over een lengte van 160 kilometer.
- De rivier die een directe verbinding vormt met het havengebied van Rotterdam, heeft altijd een belangrijke rol gespeeld in de economische geschiedenis van Limburg.
- In Midden- en Noord-Limburg loopt de westgrens van de provincie gedeeltelijk door de Peel, ooit een hoogveengebied van 6.000 km² dat een natuurlijke barrière vormde met westelijk Nederland.
- De Peel is nu grotendeels in cultuur gebracht.
Meer dan andere provincies in Nederland is Limburg tegenwoordig een kruispunt van Europese hoofdverbindingen.

- Snelwegen als de A2, de A67, de A73 en de A77 en de drukke spoorlijnen tussen West-Nederland, het Rijn/Ruhr-gebied en Centraal Europa lopen door Limburg.
- Via de Maas en het Julianakanaal heeft de binnenscheepvaart toegang tot de grote Europese vaarwegen.

Uitrit 38 Weert/Noord

Weert

Weert

- De St. Martinus kerk aan de Markt is al van verre te zien.
- De hoge toren staat op een onderbouw uit 1500.
- De driebeukige hallenkerk is geheel in steen overwelfd en gebouwd in laatgotische stijl.
- Tijdens de restauratie van de kerk zijn prachtige plafond- en muurschilderingen ontdekt.
- In de kerk bevindt zich tevens het graf van de Graaf van Hoorne.
- De glas in lood ramen van de St. Franciscus kerk verbeelden fragmenten uit het leven van St. Franciscus van Assisië.
- Het Weerterbos bestaat voornamelijk uit gemengd oud loof- en naaldbos, afgewisseld door cultuurgronden en heide.
- Er zijn twee gemarkeerde wandelingen te volgen.
- Jaarlijks op de eerste zaterdag na 12 maart heeft de Jaarmarkt en Fokpaardenmarkt plaats, die voor het eerst al in 1563 werd gehouden.

Uitrit 39 Nederweert km 194,2

Nederweert / Helmond

- Nederweert is gelegen aan een driesprong van kanalen: de Zuid-Willemsvaart,
- de Noordervaart en het kanaal Wessem-Nederweert komen elkaar vlak bij Nederweert tegen.
- De kanalen zorgden in vroegere tijden voor de afvoer van de turf uit de Peel.
- Van oudsher (1826) waren deze kanalen de verbinding tussen Maastricht en 's-Hertogenbosch

Roevenpeel km 205,1

Melberg km 205,1

Nationaal Park De Groote Peel

- Nationaal Park De Groote Peel ligt op de grens van Limburg en Noord-Brabant, in de driehoek Meijel - Asten - Nederweert.
- Staande in het centrum van de Groote Peel vallen de kerktorens van deze dorpen op.
- Het gebied is 1500 hectare groot en wordt niet doorsneden door autowegen, hoogspanningsleidingen of andere ontsierende infrastructuurle werken.
- De Groote Peel is een van de weinig stukken die over zijn van het onafzienbare hoogveen dat ooit de grens tussen Brabant en Limburg vormde.
- Nu is het een natuurgebied van internationale klasse, vooral vermaard om zijn vogelrijkdom.
- Weids en waterrijk herinnert het landschap aan vroeger.
- Destijds was het een plek om te mijden, nu kun je er naar hartelust wandelen.
- Overal zijn sporen van het verleden te vinden, toen noeste werkers in het zweet huns aanschijns de turf, 'het goud van de Peel', uitgroeven.

Uitrit 40 Kelpen/Oler km 205,6

Weert

N280 kelpen/Roermond

2

Kelpen/Oler

- Kelpen-Oler is een kerkdorp in Limburg (Nederland). Kelpen-Oler behoort sinds 2007 bij de gemeente Leudal.
- Daarvoor maakte het samen met de kernen Baexem, Grathem en Heythuysen deel uit van de gemeente Heythuysen.
- In 1934 verleende het bisdom Roermond verlof tot de bouw van een gezamenlijke parochiekerk voor de gehuchten Kelpen en Oler.

Ellerbrug km 207,9

2

- Verzorgingsplaats Ellerbrug ligt langs de A2 Amsterdam-Maastricht tussen afrit 40 en 41, nabij het dorpje Ell.
- Ellerbrug is vernoemd naar het gelijknamige viaduct (of brug) dat enkele honderden meters voor de verzorgingsplaats ligt.
- Dit viaduct dankt haar naam aan het dorpje Ell, niet ver van de A2 gelegen.

Uitrit 41 Grathem km 212,8	N273 Ittevoort/Thorn	2
	N273 Grathem	

Grathem

- Grathem behoorde eeuwen lang tot het "Land van Thorn", dat naast Grathem bestond uit Thorn, Ittervoort, Beersel (B), Haler, Baexem, Oler, Ell en Stramproy.
- Het Land van Thorn was een klein Vorstendom met een Abdis aan het hoofd en een eigen rechtsgebied met tol en marktrecht. De Abdis had geen eigen leger en was voor bescherming aangewezen op de Keizer.
- Elk dorpskwartier had jaarlijks een vrijwillige bijdrage te leveren aan de Abdis, die middels een vergadering werd vastgesteld.
- Er moesten belastingen worden betaald in natura en vanaf 1613 kwamen er nog accijnsen op bier, wijn en brandewijn bij.
- Het Land van Thorn werd in 1795 door de Fransen opgeheven. De totale bevolking was nog geen 4000 personen, waarvan 395 in het dorpskwartier Grathem.

Uitrit 42 Wessem km 216,0	Wessem	2
	N566 Panheel	

- Het Kanaal Wessem-Nederweert ligt, zoals de naam al aangeeft, tussen de plaatsen Wessem en Nederweert.
- Het kanaal is 17 km lang en werd officieel geopend op 22 oktober 1929. Het verbindt de Zuid-Willemsvaart bij Nederweert met de Maas in Wessem.
- In het kanaal ligt een sluis: sluis Panheel.

Uitrit 43 Maasbracht km 217,8	Maasbracht	2
	Linne	

Maasbracht

- Ten zuidwesten van Roermond ligt een van de grootste binnenhavens van ons land, in Maasbracht.
- Naast de bedrijvigheid van de haven, is er ook nog het sluizencomplex.
- Het verval bedraagt 12.35 m en het schutten van de schepen staat garant voor uren kijkgenot.

Uitrit 44 km 219,7 Sint Joos	Maasbracht	2
	N271 Sint Joos/Brunssum/Roermond	

Bosserhof km 221,7

Uitrit 45 Echt km 224,2

Ohé en Laak

Echt

Echt

- Aan de Plats staan twee musea: Het Geschied- en Oudheidkundig Streekmuseum dat een beeld geeft van Echt en omgeving en het Geologisch Museum met een verzameling edel- en sierstenen.
- De St. Landricuskerk werd al in het jaar 900 genoemd.
- Verbouwingen in de loop der eeuwen hebben het oorspronkelijk romaanse karakter van de kerk doen verdwijnen.
- In 1875 heeft architect P. Cuypers het gebouw grondig gerestaureerd.

Uitrit 46 km 227,7

Roosteren

N296 Roosteren/Maaseik

N296 Susteren

Roosteren

- Een vaste brug over de Maas en die vrij van tolgeld, op de rijkskosten te bouwen en te onderhouden, was sedert jaren het verlangen der Maeseykenaren, die door de scheiding van België en Nederland zooveel gelden hebben in hun welvaart.
- De Belgische wijzen getracht Maeseijck te releveren, maar een vaste brug over de Maas moest er komen en bij elken verkiezingstrijd was de belofte van die brug een exploitatie-middel der partijen, zoowel bij de gemeenteverkiezingen als bij die voor de provinciale staten en de wetgevende macht.
- Het zal in 1877 geweest zijn dat door petitie en onderhandelingen voor het tot stand komen der brug, bijzonder geijverd werd en het zal toen geweest zijn, dat de stad Maeseijck een bijdrage van fr. 25.000 toezegde en de gemeenteraad van Roosteren eene bijdrage van fl.2000,- beloofde.

Het Anker km 230,2

Uitrit 47 Born km 232,2	Nieuwstadt	2
	Sittard	

Born ± 14.300 inwoners.

- De naam Born is een omzetting van bron.
- Hier wellen verschillende bronnetjes op.
- Het machtige kasteel van Born (midden in het dorp, gebouwd omstreeks 1666) brandde een halve eeuw geleden af en is niet meer hersteld.
- De Kasteelboerderij is wel gerestaureerd en doet nu dienst als gemeentehuis.
- De kasteelgrachten vormen nu de natuurlijke grenzen van een dierenpark.
- Er zal geen stad of dorp in Nederland zijn met zo'n hoge autodichtheid als Born.
- Geregeld staan er ongeveer 25.000 auto's buiten.
- Born heeft de enige Nederlandse autofabriek: Nedcar, voorheen Volvo.
- Ook zijn er overslagterreinen van Mazda en Chrysler.

Uitrit 48 Urmond	N294 Urmond/Stein	2
	N294 Sittard	

Urmond

- De plaatsnaam Urmond komt in oorkonden uit de twaalfde eeuw voor als Overmunthe. Munthe was de naam voor een versterkte heuvel of vluchtheuvel.
- De naam Urmond heeft in ieder geval niks te maken met de monding van de Ur.
- In de twaalfde eeuw lag deze monding namelijk veel westelijker.
- Vroeger maakt Urmond deel uit van de bezittingen van de aartsbisschop van Keulen.
- Ten gevolge van een aantal oorlogen is het land verloren gegaan. In 1153 kwam het weer in handen van de aartsbisschop.
- Samen met een aantal omringende dorpen maakte Urmond deel uit van het ambt Born.
- Dit gebied ging over van Gelderse in Gulikse en daarna in Franse handen.
- In de loop van de tijd hebben niet alleen oorlogen, maar ook overstromingen en lage waterstanden gezorgd voor stillegging van de maasvaart.
- Dit resulteerde uiteindelijk in de aanleg van het Julianakanaal en de Zuid-Willemsvaart. Samen met de spoorlijn vanuit Maastricht, waren dit de redenen voor het opdoeken van de haven.
- In 1982 fuseerde de gemeente Urmond (Urmond, Urmond-Oost, Berg aan de Maas en Nattenhoven) met die van Stein en Elsloo tot de huidige gemeente Stein.
- Urmond had vroeger stadsrechten. Urmond heeft ooit een eigen munt gehad.
- Voordat Urmond in 1982 met de gemeente Stein fuseerde is er tijdens de St. Leendertmarkt voor 't laatst nog een munt geslagen.
- Nabij de Limburgse heuvel- en mergellandroute, nabij de Geulvallei en voerstreek, vindt u de ideale pleisterplaats voor een aangenaam verblijf.

Uitrit km 240,5 Knooppunt: Kerensheide	 A76	A76 Hasselt/Antwerpen	
		A76 Geleen/Heerlen/Aachen	

- Rijksweg **A76** is een west-oost autosnelweg die van België naar Duitsland loopt door het zuiden van Nederlands-Limburg.
- De weg heeft een totale lengte van 27 kilometer.
- De A76 begint op de brug over de Maas bij Stein (de Scharbergbrug) als het vervolg van de E314 vanuit België.
- De feitelijk grens ligt in het midden van de Maas, maar het punt waarop de weg in het werkelijke beheer is van Nederland is pas aan de overzijde van deze rivier.
- Via het knooppunt Kerensheide komt het verkeer vanaf de A2 op de weg uit.
- Doordat dit een flinke stroom is, waarbij het aantal voertuigen op de weg flink verveelvoudigt, gaat de rijbaan uit België terug naar een enkele rijstrook totdat de verkeersstromen bij elkaar komen.
- In de toekomst wil men de lus waarmee het verkeer van de A2 naar de A76 gaat vervangen door een fly-over en de A76 tot Geleen van een extra rijstrook voorzien.

Uitrit 49 Elsloo km 242,9	Elsloo	
	Beek	

Elsloo

- Onze voorvadersen bakken vooral "brikken" (bakstenen) tot in Duitsland toe, hoeden varkens, bebouwen hun akkertjes, draaien sigaren in de vele fabriekjes voor zo'n 30 cent per dag, lopen mee in de schutterij en pakken op gezette tijden 'n pilske of dröpke in een van de tientallen cafeetjes.
- Hoe en wanneer zij het klaarspeelden om (onder het toezien oog van mijnheer pastoor) tien en meer kinderen op de wereld te zetten, vertellen de geschiedenisboeken niet.....

Uitrit 50 ➔ Maastricht/Aachen	356.000 passagiers.	2
--------------------------------------	----------------------------	--

- In 2005 ontving men 356.000 passagiers.
- Maastricht Aachen Airport (ICAO: EHBK, IATA: MST) is een van de grotere vliegvelden van Nederland, met ruim 41.000 vliegbewegingen per jaar.
- De luchthaven is gelegen aan de A2 bij Beek, acht kilometer ten noorden van de stad Maastricht.
- Sinds 21 juli 2004 is OmDV, een consortium van **Omniport** en Dura Vermeer, hoofdaandeelhouder met 70 procent van de aandelen.
- Daarvoor was de luchthaven in handen van NV Holding Businesspark Luchthaven Maastricht.
- Naast een groeiend aantal lijndiensten, draait de luchthaven vooral op chartervluchten naar populaire vakantiebestemmingen en op regelmatig vrachtvervoer.
- Viermaal per dag is er een verbinding met Amsterdam, verzorgd door KLM en tweemaal per dag vloog low-cost luchtmaatschappij **easyJet** naar Berlijn, maar deze laatste verbinding heeft op 5 januari 2007 het laatst plaatsgevonden.
- Wegens tegenvallende bezettingsgraad uit Duitse zijde, heeft easyJet besloten de route te staken.
- Wel worden er door Air Service Limburg op de luchthaven rondvluchten en vlieglessen aangeboden en worden er luchtfoto's gemaakt.
- Op de luchthaven is een restaurant en hotel gevestigd.

Kruisberg km 250,1

Kruisberg

- De Botterweck is de zuidwestelijke en zwaarste opgang naar de top van de Kruisberg.
- De naam Kruisberg is vermoedelijk afgeleid van het feit dat zich op de top een zes sprong bevindt.
- De Botterweck is een gemeen bergje, met name omdat er geen rustpunt in de klim zit.
- De 8,4% gemiddeld is dan ook voor Limburgse begrippen hoog.

Uitrit 51 Meerssen km 250,5	Bunde Meerssen/Valkenburg	2
------------------------------------	----------------------------------	--

Meerssen ± 20.700 inwoners.

- De Romeinen bouwden in Meerssen enkele villa's.
- De Karolingers (Frankische koningen) vestigden er een palts (paleis) plus kapel.
- In 847 maakte Meerssen geschiedenis, toen de kleinzonen van Karel de Grote er een soort Eurotop hielden.
- Keizer Lotharius, Karel de Kale en Lodewijk de Duitser hielden er krijgsraad om samen op te trekken tegen de Noormannen.
- Maar wat meer is: de huidige verdeling van West-Europa kreeg zijn beslag in Meerssen.
- In 843 hadden ze het rijk van hun grootvader verdeeld: Lotharius kreeg het middelste deel (Lotharingen), Frankrijk kwam in handen van Karel de Kale en het oosten ging naar Lodewijk de Duitser.
- Nadat Lotharius overleden was, sloten Karel de Kale en Lodewijk in 870 het Verdrag van Meerssen, waarbij ze Lotharingen verdeelden.
- Daarmee legden ze de grens tussen Frankrijk en Duitsland globaal vast.
- Op het eind van de 9de eeuw verwoestten de Noormannen Meerssen, maar de palts bleef.
- Koningin Gerberga schonk die aan de abdij van Reims.
- Zo kreeg Meerssen nog voor 1000 een proosdij: een kleine kloostergemeenschap.
- Rond deze proosdij groeide een nieuwe kern en er kwam een kerk.

Knooppunt Kruisdonk km 251,4	 Heerlen/Valkenburg	2
-------------------------------------	---	--

Knooppunt Europelein km 261,8	N278 Maastricht N278 Cadiër en Keer - Vaals	2
--------------------------------------	--	--

Uitrit 55 Randwijck km 263,0	Maastricht	2
-------------------------------------	-------------------	--

Uitrit 56 Gronsveld km 264,8	St. Geertruid / Gronsveld	2
-------------------------------------	----------------------------------	--

Gronsveld

- Gronsveld, torenmolen: In Nederland zijn momenteel nog vier torenmolens aanwezig, te Lienden, Zevenaar, Zeddam en Gronsveld.
- Dit type molen is zeer oud en zeer stevig van structuur.
- De molen te Gronsveld is gebouwd tussen 1618 en 1623 en opgebouwd uit mergel en baksteen.
- In 1766 werd er om de molen een belt aangelegd en tijdens de laatste oorlog brandde de molen als gevolg van een granaatinslag uit.
- Restauraties uit 1959 en 1972 bepaalden grotendeels het huidige uiterlijk.
- Inwendig heeft de molen twee in de muur uitgespaarde trappen en twee open haarden in de tweede zolder die diende voor het personeel.
- De eerste zolder fungeerde als opslagruimte, terwijl de derde zolder (ook steenzolder genoemd) plaats bood aan het kruiwerk.
- De molen bezit bijzondere cultuurhistorische waarde door de ouderdom, als object van landelijke bouwkunst en als object van agrarische industrie en bovendien als vertegenwoordiger van een molentype dat in Nederland nog slechts sporadisch voorkomt.

Uitrit 57 Oost-Maarland km 267,6	N592 Oost-Maarland	2
---	--	--

Bourgondisch Zuid Limburg

- Activiteiten in combinatie met cultuur, rust en ontspanning.
- Goed voor team-building en een frisse gemotiveerde geest.
- Zuid Limburg met zijn vakwerkhuisjes en holwegen leent zich bij uitstek voor uitstapjes.
- Wat dacht u van een dag vol sportieve activiteiten en een borrel of barbecue in ons park met zicht op de beroemde Sint Pietersberg, gevolgd door een ontspannend avondje stappen in het bourgondische Maastricht of Valkenburg en daarna een survivalovernachting voor een appel en een ei.

   Kneuvevelkes	Patiel	 2
---	---------------	--

Uitrit 58 Eijsden km 270,4

N592 Eijsden/Moelingen

2

Eijsden

- Kasteel Eijsden is omstreeks 1635 gebouwd en herbouwd na een brand omstreeks het midden van de 17de eeuw.
- De aanleg heeft een U-vormige plattegrond en is opgetrokken uit diverse bouwmaterialen, waardoor er een goed voorbeeld van de Maaslandse bouwkunst uit de 17de eeuw is ontstaan.
- In 1767 vond een verbouwing plaats, waarbij in de vertrekken op de begane grond betimmeringen en stucversieringen in Lodewijk XV- en Lodewijk XVI-stijl werden aangebracht.
- In de jaren tachtig van de vorige eeuw is het kasteel gerestaureerd.
- Binnen deze historische chronologie is een interessante bouwgeschiedenis opgenomen, waaruit de eisen en behoeften die in de loop der tijden aan het gebouw werden gesteld, zijn af te lezen.

Bronvermelding:

**Bekijk het verloop van
deze snelweg op
Autosnelwegen.net**

**© 2003-2006 by Autosnelwegen.nl en R. Walhout - Overname
van gegevens is toegestaan met bronvermelding
Laatste wijziging: 28-10-2006**

Belangrijke website's

<http://www.rijkswaterstaat.nl/rws/cdr/vananaarbeter/>

<http://www.vananaarbeter.nl/>

<http://www.vid.nl/>

<http://www.traphic.nl/>

<http://www.trafficnet.nl/traffic.asp>

<http://www.rijkswaterstaat.nl/>